

Patrycja Szostok

IV Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja Wydziału Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu "Strategie medialne współczesnego świata" : Soczi 1-3 listopada 2010

Rocznik Prasoznawczy 5, 175-177

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IV Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja Wydziału Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu „Strategie medialne współczesnego świata”. Soczi 1-3 listopada 2010

W dniach 1-3 listopada 2010 r. w Dagomysu (Soczi) odbyła się czwarta Naukowo-Praktyczna Konferencja „**Strategie medialne współczesnego świata**”, organizowana przez Wydział Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu w Krasnodarze. Wydarzenie miało miejsce w szczególnych okolicznościach, ponieważ właśnie w tym roku Uniwersytet w Krasnodarze świętował 90-lecie istnienia.

Na konferencję wpłynęło 146 zgłoszeń z 12 krajów, w tym z Polski, Słowacji, Czech, Bułgarii, Palestyny, Chin, Ukrainy, Kazachstanu, Abchazji, Armenii, Uzbekistanu i Białorusi. Na konferencji pojawiło się około 50 osób, reprezentujących wiele ośrodków naukowych z Rosji i zagranicą, środowisk medialnych oraz instytucji państwowych i Cerkwi.

Konferencję oficjalnie otworzył **prof. Jurij Łuczyński**, przypominając o jubileuszu Kubańskiego Uniwersytetu oraz wygłaszając referat na temat stanu współczesnego medioznawstwa w Rosji. Następnie zaprezentowano krótki film podsumowujący dotychczasowe konferencje w Soczi, w którym nie tylko przedstawiono tematykę poszczególnych zjazdów, ale również opinie twórców i uczestników konferencji.

Prof. N. Krawczenko w imieniu Rektora Kubańskiego Uniwersytetu **M. Astapowa** przywitała uczestników, odczytując list skierowany do nich i uroczystie wręczając dyplomy najbardziej aktywnym uczestnikom konferencji z zagranicy – prof. M. Gieruli i dr P. Szostok z Uniwersytetu Śląskiego oraz prof. E. Bebia z Abchaskiego Państwowego Uniwersytetu.

Swego rodzaju przejściem do sesji plenarnej było wystąpienie **prof. W. Takazowa** (Sankt-Petersburg), który mówił o znaczeniu konferencji jako płaszczyzny dla wymiany doświadczeń i wiedzy oraz zawiązywania osobistych i instytucjonalnych kontaktów naukowych. Nawiązując do tej wypowiedzi, prof. **E. Achmadulin** (Rostów nad Donem) poddał swego rodzaju refleksji stan badań nad dziennikarstwem rosyjskim i światowym, ogólnym i specjalistycznym, podkreślając, że dziennikarstwo jako takie jest jedno, różne są natomiast sposoby jego realizowania, na co wpływ mają różnice ukształtowane historycznie w poszczególnych krajach, które, zdaniem prelegenta, mimo rozwoju Internetu, będą się utrzymywały jeszcze przez długi czas.

Prof. M. Gierula (Katowice) mówił na temat mediów publicznych w Polsce i ich

problemach w ostatnich 20 latach. Wskazywał na powody szczególnego zainteresowania publicznymi mediami elektronicznymi, z czym wiąże się kwestia ich oddziaływania na opinię publiczną. Wystąpienie wzbudziło duże zainteresowanie, zadane pytania dotyczyły przede wszystkim przedstawiania kwestii religijnych w polskiej telewizji publicznej. Prof. N. Krawczenko, stwierdzając, że wiara jest jednym z głównych narzędzi jednoczenia społeczeństwa, zapytała o prezentowanie świąt religijnych w telewizji, a w szczególności o relacjonowanie nabożeństw. Zainteresowała się również kwestią przedstawiania świąt innych niż katolickie wyznań oraz tym, ile tematyki religijnej pojawia się w programach społeczno-politycznych. Prof. W. Takazow zapytał o istnienie dziennikarstwa religijnego w Polsce. Prelegent wyjaśnił, że nabożeństwa katolickie są transmitowane w telewizji polskiej, duchowni różnych wyznań pojawiają się w programach o różnej tematyce, natomiast nie ma czegoś takiego jak odrębny rodzaj dziennikarstwa, które zajmowałoby się tematyką religijną, którą parają się przedstawiciele dziennikarstwa ogólnego – osoby świeckie i duchowne. Co się tyczy innych wyznań, częściej ich święta są pokazywane w religijnych kanałach tematycznych, natomiast wzmianki o nich pojawiają się też na kanałach ogólnych. W części plenarnej wystąpił również **o. Aleksander**, który na co dzień kieruje portalem pisma „Prawosławne Soczi”. Duchowny mówił o tym, że od kilku lat dziennikarstwo prawosławne wchodzi na nowy poziom, pojawiają się w nim nowe tendencje, jak na przykład możliwość występowania w mediach osób duchownych i prezentowania stanowiska Cerkwi, czego wcześniej nie obserwowano. Zauważył, że pojawia się wiele tytułów prasy prawosławnej, jednak są to głównie pisma parafialne, brakuje zaś wydawnictw ogólnokrajowych. Mało jest również dziennikarzy prawosławnych, których twórczość mogłaby wzbogacić działalność dziennikarzy świeckich. W odpowiedzi na to wystąpienie prof. A. Ostaszewski wyraził wątpliwość co do konieczności wyodrębniania dziennikarstwa religijnego, gdyż wszystkie rodzaje dziennikarstwa powinny się kierować tymi samymi prawami. Prof. N. Krawczenko zapytała, czy w obronie przed sektami nie powinno się prowadzić bardziej aktywnych działań. O. Aleksander przyznał, że, być może, potrzebne są bardziej aktywne działania, jednak istnieje niebezpieczeństwo, że wywołają one skutek odwrotny do zamierzonego i, zamiast przyciągać młodzież do cerkwi, będą ją odpychać. Zresztą, pokutuje przekonanie, stereotyp, że cerkiew nie potrzebuje działań PR, gdyż przychodzi do niej ten, kogo Bóg wezwał.

Posiedzenie plenarne pierwszego dnia zostało zakończone prezentacją książki B. Gorodeckiego „Prasa Kubańsko-Czarnomorskiego

kraju. 1863-1925” wydanej przez wydawnictwo „Tradycja”, z przedmową i komentarzami J. Luczyńskiego.

Drugiego dnia konferencji obradowano w ramach czterechsekcji. W ramach pierwszej z nich, dotyczącej „**Fenomenów medialnych i lingwistycznych w przestrzeni społeczno-kulturowej**”, wystąpił **dr Oleg Panaetow** (Krasnodar), który mówił o wspólnocie inteligenckiej „Krynica”, która powstała w 1886 roku i istniała do końca lat 20. XX wieku. Wspólnota ta funkcjonowała jako organizacja samopomocy, w ramach której nie tylko dążono do świadczenia sobie wzajemnych usług w codziennych czynnościach, ale również do samokształcenia i rozpowszechniania wiedzy, czego skutkiem było, między innymi, zgromadzenie znacznego księgozbioru, w którym, obok 14 000 woluminów, znajdowały się także liczne tytuły prasowe.

Sekcja druga nosiła tytuł „**Internet – kultura książkowa – kształcenie medialne: samowystarczalność i wzajemne wpływy**”. W tej tematyce głos zabrali:

- **E. Łazutkina** (Astrachań) – przedstawiła problem rozpowszechniania wirusów medialnych w internetowych serwisach informacyjnych. Zaprezentowała klasyfikację tychże wirusów, sposoby ich oddziaływania (między innymi humor i prowokacja) oraz przykłady ich rozpowszechniania w mediach. Odpowiadając na to wystąpienie, prof. A. Ostaszewski stwierdził, że skoro istnieją wirusy, to z pewnością można znaleźć także antywirusy i tu zasadnicze znaczenie ma praca dziennikarzy, którzy nie powinni rozpowszechniać informacji tego rodzaju. Prof. A. Młeczko postawił tezę, że rozpowszechnianie tego rodzaju wirusów medialnych to próba „desakralizacji” przestrzeni polityki i biznesu.
- **D. Kowalenko** (Krasnodar) – mówił o funkcjonowaniu blogów i innych form komunikacji internetowej w kontekście prawa medialnego i innych ustaw, które nie do końca odpowiadają specyfice nowego medium i prowadzą do wielu kontrowersji w ich interpretacji, chociażby ze względu na możliwość publikowania wizerunku osób trzecich i dalszego wykorzystywania zasobów internetowych.
- **O. Drobotenko** (Piatigorsk) – omówił problematykę wirtualizacji jako fenomenu epoki informacyjnej, która w ostatnich czasach przybiera na intensywności, wpływając na procesy polityczne, społeczne, kulturowe. Podkreślił, że choć wirtualny świat i jego następstwa stają się

powoli częścią życia codziennego wielu z nas, to u części społeczeństwa prowadzi to do drastycznego spadku zaufania do polityki oraz mediów i powrotu do tradycyjnych wartości. W sekcji trzeciej „**Gatunek, osobowość i model mediów: problemy wzajemnego oddziaływania**” wystąpili:

- **Dr G. Bielolipska** (Astrachań) – przedstawiła problematykę współczesnej prasy regionalnej i lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem roli dziennikarza lokalnego i regionalnego we współczesnym świecie, kreowaniu postaw patriotycznych i kształtowaniu opinii społecznej na podstawie „Listu do Dziennikarza Astrachańskiego XXI wieku” W. Skłabińskiego.
 - **O. Karslidis** – mówiła o depersonifikacji i unifikacji prasy prowincjonalnej w pierwszych latach władzy radzieckiej. Wskazała na dość dobry rozwój prasy terenowej przed wprowadzeniem władzy bolszewików i wpływ, jaki ta władza miała na degradację tego rodzaju tytułów spowodowaną faktem zatrudniania w redakcjach dziennikarzy z nadania politycznego, którzy stawali się nie autorami, a wykonawcami tekstów.
- „**Komunikowanie publiczne i problemy mediów**” to nazwa sekcji czwartej, w ramach której głos zabrali:
- **Dr O. Liepilkina** (Stawropol) – zaprezentowała problematykę wzajemnych relacji władzy regionalnej i mediów w warunkach nowych wyzwań informacyjnych. Analizując strategię komunikacyjną okręgu Stawropolskiego, stwierdziła, że ma miejsce zasadniczy rozdźwięk między tendencjami społecznymi a działaniami władz w zakresie wykorzystywania środków masowego komunikowania. Okazuje się bowiem, że znacząca większość badanych mieszkańców zdobywa informacje z Internetu, podczas gdy władza korzysta głównie z tradycyjnych mediów.
 - **Dr P. Szostok** (Katowice) omówiła komunikacyjne kampanie wyborcze w wyborach do organów władzy lokalnej w Polsce. Zaprezentowała stosowane w kampaniach instrumenty oraz wyniki badań przedwyborczych na temat prowadzonych kampanii. Prof. N. Krawczenko zapytała o standaryzację i ujednoczenie kampanii lokalnych w Polsce, podając jako przykład rosyjskie kampanie, w których każdy kandydat powinien sfotografować się z szefem

swojej partii. D. Kowalenko zainteresował się kwestią profesjonalizacji kampanii lokalnych. Odpowiadając, prelegentka przedstawiła podstawowe różnice w kampaniach kandydatów związanych z dużymi partiami i tych, reprezentujących komitety lokalne, które nie stosują w swojej przedwyborczej walce zbyt wielu technik marketingu politycznego.

- **D. Szczekotina** (Rostów nad Donem) przedstawiła problematykę transparentności systemu sądowego w kontekście współpracy ze środkami masowego komunikowania. Wskazała na problemy wynikające z braku regulacji co do dostępu dziennikarzy do dokumentów sądowych, niechęci sędziów do dziennikarzy jako takich i nieprawidłowego zachowania dziennikarzy w różnych sytuacjach. Odpowiadając na jej wystąpienie, prof. A. Ostaszewski podkreślił, że te złe relacje wynikają przede wszystkim ze sposobu prezentowania pracy sądów przez media i z przedstawiania ich głównie w negatywnym, sensacyjnym kontekście.
- **M. Bielow** (Krasnodar) zaprezentował problemy związane z zadaniami mediów prawosławnych w kontekście aktywizacji działalności społecznej Rosyjskiej Prawosławnej Cerkwi.

Drugiego dnia konferencji zorganizowano również okrągły stół poświęcony pamięci profesora Uniwersytetu Rostowskiego **Jewgienija Kornilowa**, który zapisał się w pamięci rosyjskich medioznawców jako jeden z najbardziej aktywnych propagatorów rozwoju nauki i dziennikarstwa na wielu uniwersytetach. W posiedzeniu uczestniczyła córka prof. Kornilowa, prof. E. Kornilowa, która jest obecnie kierownikiem Katedry Dziennikarstwa Sankt-Petersburskiego Uniwersytetu Humanistycznego. Spotkanie stało się pretekstem do zaprezentowania specyfiki nauczania dziennikarstwa i funkcjonowania reprezentowanych na konferencji uczelni.

Konferencję, której tematyka w tym roku często zmierzała w kierunku wzajemnych relacji między mediami i Cerkwią prawosławną oraz innymi wyznaniem, dialogu na linii media – Kościół, zakończono 3 listopada. Organizatorzy wyrazili nadzieję na powtórne spotkanie, zapraszając uczestników na kolejną, piątą już konferencję „Strategie medialne współczesnego świata”, która odbędzie się w 2011 roku.